

Vakdidactiek cultuurwetenschappen (H002177)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 6.0 **Studietijd 180 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (Jaar)	Nederlands	Gent	peer teaching	0.0u
			zelfstandig werk	0.0u
			hoorcollege	0.0u
			werkcollege	0.0u
			groepswerk	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Aerts, Koen	LW03	Verantwoordelijk lesgever
Rombaut, Eef	LW03	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de talen (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting archeologie)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting geschiedenis)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting kunstwetenschappen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting moraalwetenschappen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting wijsbegeerte)	6	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Afrikaanse talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Oost-Europese talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de talen (verkort traject) (afstudeerrichting Oosterse talen en culturen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting archeologie)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting geschiedenis)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting kunstwetenschappen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting moraalwetenschappen)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject) (afstudeerrichting wijsbegeerte)	6	A
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (verkort traject)	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

cultuurwetenschappen, multiperspectivisme, specifieke eindtermen, leerplannen, didactisch ontwerpen, pre-service training, groepswerk, interdisciplinariteit

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de realisering van de basiscompetenties voor leraren en de opleidingscompetenties van de educatieve masteropleiding UGent, zoals opgenomen in de opleidingsfiche en geconcretiseerd in de competentiematrix, te consulteren op www.ugent.be/educatievemaster.

Inhoud

Aangezien aanwezigheid in de lessen verplicht is, kan dit vak vanaf lesweek 3 niet meer opgenomen worden in het curriculum.

Het vak is gericht op een geïntegreerde aanpak van de volgende inhouden:

- Voor het theoretische gedeelte:
 - Een visie op de eigenheid van cultuurwetenschappen in het curriculum van het secundair onderwijs vanuit hun multiperspectivistisch karakter
 - Situering van het vak cultuurwetenschappen in het curriculum van de richting Humane Wetenschappen (secundair onderwijs).
 - Aandacht voor de specifieke eindtermen binnen de Humane Wetenschappen.
 - Aandacht voor minimumdoelen vanuit verschillende sleutelcompetenties.
 - Aandacht voor werkvormen voor het vak cultuurwetenschappen, met aandacht voor de diversiteit in de leerlingenpopulatie en multiperspectiviteit.
- Voor het gedeelte opdrachten:
 - De vaardigheid om (specifieke) eindtermen en minimumdoelen om te zetten naar lesdoelen en een doordacht lesontwerp
 - Het geven van een eigen ontworpen les (microteaching) voor peers. Elk jaar komen er verschillende thema's aan bod. Aan elk thema wordt één individuele opdracht en één groepsopdracht verbonden.

Begincompetenties

Van studenten wordt verwacht voldoende domeinspecifieke kennis verworven te hebben vooraleer het opleidingsonderdeel aan te vatten. De toegangsvereisten tot de vakdidactiek zijn gereguleerd. Meer informatie hierover kan geraadpleegd worden op www.ugent.be/educatievemaster.

Eindcompetenties

- 1 Begrijpen en analyseren van specifieke eindtermen, minimumdoelen en leerplannen gelinkt aan cultuurwetenschappen aan de hand van aangereikte referentiekaders.
- 2 Bij het ontwerpen en geven van een vakdidactisch (les)ontwerp specifieke eindtermen, minimumdoelen en leerplandoelstellingen selecteren, ordenen en vertalen naar gepaste lesdoelen, leerinhouden, werkvormen, groepeeringsvormen en (digitale) krachtige leeromgevingen afgestemd op de beginsituatie van de leerling.
- 3 Domeinspecifieke en vakdidactische kennis, vaardigheden en attitudes analyseren en aanwenden bij het ontwerpen van leerprocessen
- 4 Leerplandoelstellingen/minimumdoelen vertalen naar een uitgewerkte lessenreeks.
- 5 De multiperspectivistische eigenheid van cultuurwetenschappen integreren in vakdidactisch (les)ontwerp.
- 6 Vakdidactisch constructief samenwerken in een multidisciplinair team. Constructief samenwerken met externe partners met het oog op de verrijking van het onderwijs- en vormingsaanbod.
- 7 Digitale methodes, hulpmiddelen en strategieën toepassen in vakdidactisch (les)ontwerp
- 8 Kritisch reflecteren over (actuele) maatschappelijke, culturele en onderwijskundige thema's en deze divers-sensitief hanteren in een pedagogische context en bij het didactisch (les)ontwerp.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

LIO richtlijnen zijn terug te vinden in de LIO-handleiding.

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Andere

Naam: Studiemateriaal beschikbaar op UFORA (readers, PowerPoints,...) en leerplannen beschikbaar op de websites van de verschillende onderwijskoepels.

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Referenties

- ROMBAUT, E., MOLEIN, I., VAN SEVEREN, T., De herziene taxonomie van Bloom in de klas, Kalmthout, Pelckmans Pro, 2020, 320 p.
- Rombaut, E., Van Mieghem, A., De Roover, T., & Troost, S. (2026). *Vakdidactiek Maatschappij- en Cultuurwetenschappen. Een inspiratieboek voor de leerkracht Humane Wetenschappen*. Pelckmans Pro.
- Rombaut, E., Van Doorselaere, J., & Verbruggen, C. (2023). Multiperspectiviteit in de vakdidactiekcultuurwetenschappen. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, 44(2), 37-51.
- Leerplan Humane Wetenschappen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen (www.katholiekonderwijs.vlaanderen)
- [Leerplan Humane Wetenschappen Provinciaal Onderwijs Vlaanderen \(www.provinciaalonderwijs.vlaanderen\)](http://www.provinciaalonderwijs.vlaanderen)
- [Leerplan Humane Wetenschappen van Steden en Gemeenten \(www.ovsg.be\)](http://www.ovsg.be)
- [Leerplan Humane Wetenschappen van het Gemeenschapsonderwijs \(www.g-o.be\)](http://www.g-o.be)

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Interactieve ondersteuning via e-mail. Begeleiding tijdens de werkcolleges en op afspraak.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Toelichting niet-periodegebonden evaluatie:

- Vorm: permanente evaluatie op basis van opdrachten, medewerking en attitudes (peer evaluatie).
- Frequentie: aanwezigheid in de werkcolleges verplicht. Bij afwezigheid wordt in overleg met de verantwoordelijke lesgever in een vervangopdracht voorzien.
- Omschrijving tweede examenkans: een tweede examenkans is mogelijk. Er moet wel rekening mee gehouden worden dat sommige oefeningen of practica niet gecompenseerd kunnen worden door een vervangopdracht
- Feedback: tijdens werkcolleges en na afspraak.

Eindscoreberekening

100 % niet-periodegebonden evaluatie.

Wanneer men niet deelneemt aan één of meer onderdelen van de evaluatie kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel.

Wanneer men één of meer individuele opdrachten niet indient of geen medewerking verleent aan de groepsopdrachten kan men niet meer slagen voor dit opleidingsonderdeel.

Faciliteiten voor werkstudenten

Te bepalen in overleg met verantwoordelijk lesgever.

LIO's bespreken hun traject met de verantwoordelijk lesgever.